

Det ene Alternativ var dette, at man holdt sig til, at der kunde være en medfødt Egenkab til at erhverve sig Færdighed i at helbrede Sygdomme, altsaa en Genialitet i denne Retning; det andet Alternativ var, at der skulde en fuldstændig Udvikling af Kundskaber til for at kunne optræde som Læge, og at denne Udvikling maatte afsluttes med en Prøve, og han tilføiede, at en saadan Prøve have vi enten i Lægeexamen eller i alt Fald i den Prøve, der maa gaa forud for Justitsministerens Tilladelse til at udøve Lægepraxis i et mere indskrænket Omfang. Jeg tror nu ikke, at det just er saa særdeles heldigt at opstille disse to Modsetninger, thi det er Noget, man vist maa indrømme, at der ogsaa hos den, der ikke har studeret Lægevidenskab, og som ikke vilde være i Stand til at aflægge enten den større eller den mere indskrænkede Prøve, kan være en Genialitet, et klart Blik for et enkelt Sygdomstilfælde, og at der ved Hjælp deraf kan ydes Bistand af den, som ellers mangler de Egenkaber, der ere fornødne for at optræde som Læge. Men jeg skal ikke forsøge det ærede Medlems Foredrag, uagtet der med Hensyn til Resonnementerne maasse kun er Lidet, hvori jeg i Grunden kan være fuldstændig enig med ham. Hvad de historiske Meddelelser angaar, da kunne de vistnok have deres Interesse, men det vilde dog sikkert ikke være til nogen Nytte, om jeg uddrog Frugterne af dem. Kun een Ting vil jeg bemærke, og det er, at jeg tror, at det ærede Medlem maasse i Grunden ikke fremmede Belysningen af den Sag, han gav sig af med, ved at henvise til de nordamerikanske Forhold og til, hvad der om dem er blevet ytret i det medicinske Selskab i Kristiania; thi er der noget Land, hvortil vi, naar der er Spørgsmaal om lovgivende Virksomhed, mindst skulle se hen, saa er det Nordamerika. Med hele den vilde Bevægelse, med det raske Fremstrid og ogsaa med de raske Tilbagestrid, der finde Sted der, tror jeg, at det er et Land, som vi slet ikke kunne henlede Opmærksomheden paa her. Hvad jeg derimod vilde have ønsket at kunne gjøre, men hvad jeg ikke ser mig i Stand til, var at kunne give Dplysning om, hvorledes den norske Lov af 1871 har virket i selve Norge, om de Resultater, den har givet, have været til Gavn eller til Skade. Det er jo imidlertid klart, at en saadan Erfaring ikke kan indvindes i henved 2 Aar, og derfor tror jeg ogsaa, at vi ved denne Sags Behandling maa gaa frem uafhængigt af Erfaringen andetsteds fra. — Jeg vil ligefrem gaa over til det foreliggende Lovforslag og da sige, at, naar man sammenligner det med de Lovforslag, der tidligere have været indbragte i Rigsdagen, og da navnlig med det Lovforslag, som i 1868 blev forelagt i Landstinget af en daværende Justitsminister, og med det Lovforslag, som de ærede Forslagsstillere selv indbragte i forrige Samling her i Thinget, saa maa man komme til det Resultat, at det saaledes foreliggende Forslag vidner

om en alvorlig Bestræbelse for at begrænse den Frihed, som det selv gaar ud paa at tilstaa, idet det er rettet paa at sikkre imod de Ulemper, det kunde medføre i saa Henseende, dels til den Enkelte og dels til Samfundet i det Hele, ved at afskerpe det Lilsyn, der fra Statens Side skal føres med Hensyn til Alt, hvad der angaar Sundhedsvæsenet. Men idet jeg siger, at Lovforslaget vidner om en saadan alvorlig Bestræbelse, kan jeg dog ikke komme til et andet Resultat, end at det ikke har formaaet at løse den i og for sig saa overordentlig vanskelige Opgave, at foreslaa Forandringer i den nu gjeldende Kvassalverlovgivning, som give Sikkerhed for, at ikke væsentlige og store Ulemper skulde udvikle sig af Forholdet, naar det blev ordnet, som her er foreslaaet. Det er, jeg gjentager det, en stor og en vanskelig Opgave og en Opgave, hvis heldige Løsning fordrer, at man er i Besiddelse af Oversigt over alle derhen hørende Forhold, og at man har havt Leilighed til at høre de Sagkundige ytre sig derom. Naar jeg her nævner de Sagkundige, tænker jeg ikke blot paa Sundhedskollegiet, men jeg tænker overhovedet paa Dplysninger fra de rundt om i Landet Spredte, der efter deres Stilling ere i Stand til at meddele saadanne. Det var dette, der i forrige Samling bestemte mig som Medlem af Udvalget til at anfæ det for rigtigt, om man kunde formaa Justitsministeren til at tage Sagen i sin Haand, idet han er i Stand til at skaffe alle de Dplysninger, som ere fornødne til en rigtig Afgørelse af Sagen. Ved Siden af de Bemærkninger, jeg har gjort, erklærer jeg imidlertid — og det vil jeg sige i Modsetning til det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgfreds — at netop den fuldstændige Forandring i Ridsaanden, i Anskuelserne om de Forhold, hvorom her er Tale, og alle de Forandringer, der i beslagtaget Retning ere foregaaede, gjøre det i høj Grad ønskeligt, at vor nuværende Kvassalverlovgivning afsløses af en ny Lovgivning, som er i Stand til at fjerne de Mangler, som man maa indrømme nu finde Sted; men jeg tror, som sagt, at det er Regjeringen som helst maatte tage Sagen i sin Haand, da det ellers er vanskeligt at komme til et heldigt Resultat. Man har, som det blev fremhævet af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgfreds, i Norge indført en Forandring i Kvassalverlovgivningen ved Loven af 1871, men det var sandelig ogsaa efter svære Fødselsveer, at det blev muligt at faae denne Lov frem. Det Lovforslag, som i 1868 blev forelagt Landstinget af den daværende Justitsminister, knyttede sig selvfølgelig ikke til den norske Lov af 1871, men til et Forslag, som i Anledning af en Indstilling fra tre Stortingsmænd var blevet udarbejdet; men selve Regjeringen forandrede, efter først at have taget en Beslutning, denne i Følgelsen af Vanskelighederne og af alle de Hensyn, der maatte iagttages, og det var først i 1871, at man kom til det Resultat,